

B. A.
B. A. Social Science
B. A. (Hons. – English)
B. Com. (Hons.)
B. Com. (R)
B. Com. Accounting & Finance
B. Sc. Agriculture
B. Sc. Bio-Tech.
B. Sc. Computer Science
B. Sc. Economics
B. Sc. Fashion Designing
B. Sc. Food Science
**B.Sc. (Hons. – Botany, Chemistry, Mathematics,
Physics, Zoology)**
B. Sc. IT
B. Sc. Medical
B. Sc. Non-Medical
Bachelor in Internet & Mobile Technologies
Bachelor of Multimedia
BBA
BCA
BJMC

Basic Punjabi (ਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ)

Semester I to VI

**B. A., B.A. (SS), B. A. (Hons. – English), B. Com. (Hons., R, Ac. & Finance),
B. Sc. Agri./Bio-Tech./Comp. Sc./Eco./FD/Food Sc./IT/Med./NMed./
B.Sc. (Hons. – Botany, Chemistry, Mathematics, Physics, Zoology)/
B. of Mult., B. in Int. & Mob. Tech./BBA/BCA/BJMC**

SEMESTER-I

ਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ

(In Lieu of Compulsory Punjabi)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਥਿਊਰੀ ਅੰਕ : 37

ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 13

ਕੁਲ ਅੰਕ: 50

1. **ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ**
 ਓ) ਨਾਮਕਰਣ ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ ਪਛਾਣ : ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਣਮਾਲਾ, ਅੱਖਰ ਕ੍ਰਮ, ਸਵਰ ਵਾਹਕ (ਓ ਅ ਏ),
 ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾਂ, ਪੈਰ ਵਿਚ ਬਿੰਦੀ ਵਾਲੇ ਵਰਣ, ਪੈਰ ਵਿਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਵਰਣ, ਬਿੰਦੀ, ਟਿੱਪੀ, ਅੱਧਕ।
 ਅ) ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਅਭਿਆਸ **12 ਅੰਕ**
2. **ਗੁਰਮੁਖੀ, ਆਰਥੋਗ੍ਰਾਫੀ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ** : ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਉਚਾਰਣ,
 ਮੁਹਾਰਨੀ, ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ । **10 ਅੰਕ**
3. **ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ** : ਮੁਕਤਾ (ਦੋ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਤਿੰਨ ਅੱਖਰਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ), ਸਿਹਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ,
 ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਔਂਕੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਦੁਲੈਂਕੜ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਲਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਦੁਲਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ,
 ਹੋੜੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਕਨੌੜੇ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਲਗਾਂਖਰ (ਟਿੱਪੀ, ਬਿੰਦੀ, ਅੱਧਕ) ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਸੁੱਧ-ਅਸੁੱਧ।
15 ਅੰਕ

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ
 ਹੈ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਅੰਕ ਹਨ। **(4+4+4) 12 ਅੰਕ**
2. ਭਾਗ ਦੂਸਰਾ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਨੰਬਰ ਦੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। **10 ਅੰਕ**
3. ਭਾਗ ਤੀਸਰਾ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅੰਕ ਹਨ। **15 ਅੰਕ**

**B. A., B.A. (SS), B. A. (Hons. – English), B. Com. (Hons., R, Ac. & Finance),
B. Sc. Agri./Bio-Tech./Comp. Sc./Eco./FD/Food Sc./IT/Med./NMed./
B.Sc. (Hons. – Botany, Chemistry, Mathematics, Physics, Zoology)/
B. of Mult., B. in Int. & Mob. Tech./BBA/BCA/BJMC**

**SEMESTER-II
ਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ**

(In Lieu of Compulsory Punjab)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਥਿਊਰੀ ਅੰਕ : 37

ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 13

ਕੁਲ ਅੰਕ : 50

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

1. **ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ** : ਧਾਤੂ, ਵਧੇਤਰ (ਅਗੇਤਰ, ਮਧੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ), ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਗਤ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਸ਼ਬਦ **12 ਅੰਕ**
2. **ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਕਾਰ** :
 ਓ) ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ, ਦੋਜਾਤੀ ਸ਼ਬਦ, ਦੋਹਰੇ/ਦੁਹਰਕਤੀ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦ
 ਅ) ਸਿਖਲਾਈ ਤੇ ਅਭਿਆਸ **10 ਅੰਕ**
3. **ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ** :
 ਓ) ਇੱਕ-ਵਚਨ ਬਹੁ-ਵਚਨ, ਲਿੰਗ-ਪੁਲਿੰਗ, ਬਹੁ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨ-ਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ, ਵਿਰੋਧਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ
 ਅ) ਨਿੱਤ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ : ਖਾਣ-ਪੀਣ, ਸਾਕਾਦਾਰੀ, ਰੁੱਤਾਂ, ਮਹੀਨਿਆਂ, ਗਿਣਤੀ, ਮੌਸਮ, ਮਾਰਕੀਟ/ਬਾਜ਼ਾਰ, ਵਪਾਰ, ਧੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ। **10+5=15 ਅੰਕ**

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਭਾਗ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਨੰਬਰ ਹਨ। **(4+4+4) 12 ਅੰਕ**
2. ਭਾਗ ਦੂਸਰਾ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਨੰਬਰ ਦੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। **10 ਅੰਕ**
3. ਭਾਗ ਤੀਸਰਾ ਦੇ (ਓ) ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਸਵਾਲ ਅਤੇ (ਅ) ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅੰਕ ਹਨ। **10+5=15 ਅੰਕ**

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 13 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਲਜ ਵਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁਲ ਅੰਕ 37+13 = 50 ਹਨ।

**B.A., B.A. (SS), B.Sc. Non-Med/Med./Eco./Comp. Sci.,
B.Com. (R), B.Com. (Hons.), BBA
SEMESTER-III
ਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ
(In Lieu of Compulsory Punjab)**

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਥਿਊਰੀ ਅੰਕ : 40
ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10
ਕੁਲ ਅੰਕ : 50

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

1. **ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ :** ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸੰਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਵਿਸਮਿਕ। **15 ਅੰਕ**
2. **ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਬਣਤਰ :** ਕਰਤਾ, ਕਰਮ, ਕਿਰਿਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਤਰਤੀਬ, ਸਧਾਰਨ ਵਾਕ, ਬਿਆਨੀਆ ਵਾਕ, ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਾਚਕ ਵਾਕ, ਹੁਕਮੀ ਵਾਕ, ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਵਾਕ। **10 ਅੰਕ**
3. **ਪ੍ਰਕਾਰਜੀ ਪੰਜਾਬੀ :**
  - ੳ) ਪੈਰਾ ਅਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ **5 ਅੰਕ**
  - ਅ) ਅਖਾਣ ਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ **5 ਅੰਕ**
  - ੲ) ਪ੍ਰਤੀਕੋਡਨ (Transcoding) **5 ਅੰਕ**

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। **15 ਅੰਕ**
2. ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਬਣਤਰ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੋ-ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। **10 ਅੰਕ**
3. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੈਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਉਪਰ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ- ਇੱਕ ਅੰਕ ਦੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਤਰ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। **5 ਅੰਕ**
4. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅੱਠ ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਵਰਤ ਕੇ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਰ ਅਖਾਣ ਅਤੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। **5 ਅੰਕ**
5. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਜਾਂ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਟੋਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਵਾਰਤਕ ਜਾਂ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਕੇ ਲਿਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। **5 ਅੰਕ**

ਨੋਟ: ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ 10 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਲਜ ਵਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅੰਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਪੇਪਰ ਦੇ ਕੁਲ ਅੰਕ 40+10 = 50 ਹਨ।

**B.A., B.A. (SS), B.Sc. Non-Med/Med./Eco./Comp. Sci.,
B.Com. (R), B.Com. (Hons.), BBA
SEMESTER-IV
ਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ**

(In Lieu of Compulsory Punjab)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਥਿਊਰੀ ਅੰਕ : 40
ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10
ਕੁਲ ਅੰਕ : 50

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

1. **ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ :**
ਭਾਵੰਸ਼, ਸ਼ਬਦ, ਵਾਕੰਸ਼, ਉਪਵਾਕ, ਵਾਕ। **15 ਅੰਕ**
2. **ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ :** ਵਿਭਿੰਨ ਸਮਾਜਿਕ/ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ, ਘਰ ਵਿਚ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ, ਮੇਲੇ ਵਿਚ, ਸ਼ੋਪਿੰਗ ਮਾਲ/ਸਿਨੇਮੇ ਵਿਚ, ਵਿਆਹ ਵਿਚ, ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ, ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਆਦਿ। **10 ਅੰਕ**
3. **ਪ੍ਰਕਾਰਜੀ ਪੰਜਾਬੀ :**
  - ੳ) ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ **5 ਅੰਕ**
  - ਅ) ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ **5 ਅੰਕ**
  - ੲ) ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ **5 ਅੰਕ**

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਭਾਗ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੰਜ ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਅੰਕ ਹਨ। **15 ਅੰਕ**
2. ਭਾਗ ਦੂਸਰਾ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਨੰਬਰ ਦੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। **10 ਅੰਕ**
3. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਪੰਜ ਅੰਕ ਹਨ। **5 ਅੰਕ**
4. ਨਿੱਜੀ, ਦਫ਼ਤਰੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਚਿੱਠੀ : ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। **5 ਅੰਕ**
5. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੈਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸਦੀ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਢੁੱਕਵਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। **5 ਅੰਕ**

**B.A., B.A. (SS), B.Sc. Non-Med/Med./Eco./Comp. Sci.,
B.Com. (R), B.Com. (Hons.), BBA
SEMESTER-V
ਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ**

(In Lieu of Compulsory Punjabi)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਥਿਊਰੀ ਅੰਕ : 40
ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10
ਕੁਲ ਅੰਕ : 50

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

1. **ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾ :**
ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ : ਮਾਝੀ, ਮਲਵਈ, ਦੁਆਬੀ।
ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਟਕਸਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ। **16 ਅੰਕ**
2. **ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ :**
ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ (ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ)
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ। **10 ਅੰਕ**
3. **(ੳ) ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਹਾਣੀਆਂ :** ਏਕਤਾ ਵਿਚ ਬਲ, ਅੰਗੂਰ ਖੱਟੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਚਾਹ ਉੱਥੇ ਰਾਹ, ਲਾਲਚ ਬੁਰੀ ਬਲਾ ਹੈ, ਅੰਤ ਭਲੇ ਦਾ ਭਲਾ।
(ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ। **14 ਅੰਕ**

ਅੰਕ ਵੰਡ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਅੰਕ ਹਨ। (4X4)=16 ਅੰਕ
2. ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਦੋ ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਅੰਕ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੋ-ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। (4+6)=10 ਅੰਕ
3. ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਦੇ (ੳ) ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਿੰਨ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਦੱਸ ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਤੀਜਾ ਦੇ (ਅ) ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸਰਲ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪੈਰ੍ਹਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਦੇ ਚਾਰ ਅੰਕ ਹੋਣਗੇ। (10+4)=14 ਅੰਕ

**B.A., B.A. (SS), B.Sc. Non-Med/Med./Eco./Comp. Sci.,
B.Com. (R), B.Com. (Hons.), BBA
SEMESTER-VI**

ਮੁੱਢਲੀ ਪੰਜਾਬੀ

(In Lieu of Compulsory Punjabi)

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ

ਥਿਊਰੀ ਅੰਕ : 40

ਇੰਟਰਨਲ ਅਸੈਸਮੈਂਟ : 10

ਕੁਲ ਅੰਕ : 50

ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

1. ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਵੀ ਬਾਰੇ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ।

ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਡਾਲੀ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ ਨਾ ਸਾਨੂੰ, ਸਮਾਂ)

ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ (ਅੱਜ ਕੋਈ ਆਇਆ ਸਾਡੇ ਵਿਹੜੇ, ਮਾਂ)

ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ (ਦਿਲ ਹੀ ਉਦਾਸ ਹੈ)

ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ (ਅੱਜ ਆਖਾਂ ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਨੂੰ)

16 ਅੰਕ

2. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਸਾਰ ਲਿਖੋ :

ਭੂਆ (ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ)

ਕਰਾਮਾਤ (ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ)

ਇੰਤਜ਼ਾਰ (ਅਜੀਤ ਕੌਰ)

10 ਅੰਕ

3. ਇਤਿਹਾਸਕ/ਸਭਿਆਚਾਰਕ/ਰਾਜਨੀਤਿਕ/ਸਮਾਜਿਕ/ਤਤਕਾਲੀਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉੱਪਰ ਲੇਖ। 14 ਅੰਕ

ਅੰਕ ਵੰਡ ਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਅਕ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਵਿਚ ਕਵੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। 8+8=16 ਅੰਕ

2. ਭਾਗ ਦੂਜਾ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 10 ਅੰਕ

3. ਇਤਿਹਾਸਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਤਤਕਾਲੀਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤਿੰਨ ਸਿਰਲੇਖ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੇਖ ਲਿਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। 14 ਅੰਕ